مثالی برای کشف احساسی

شاگرد: در تبیین کشف احساسی فرمودید که صورتی نزد شخص عاقل حاصل می‌شود، بعد فرمودید این با استصحاب امارهای مناسبت دارد. درصورتی‌که در استصحاب امارهای، ظن بسیار قوی است و شک بسیار ضعیف است. اما آن چیزی که ما از کشف احساسی برداشت کردیم، این بود که نباید ظن خیلی قوی باشد و شک بعدی خیلی ضعیف باشد. یعنی مرتبه کشف احساسی باید پایین‌تر از استصحاب امارهای باشد.

استاد: مثالی که ایشان زده بودند، این بود: مثلاً در اولین برخوردتان با یک بچه دوساله یک چیزی در ذهنتان می‌مانند. می‌گویند بعد از پنجاه سال بعد که آن بچه را می‌بینید، یک آدم پنجاه ساله شده است، اما برخورد شما با او، به اندازه همان محدوده و سطح فکری است که در دو سالگی او دارید. نمی‌گویید رفته چقدر درس خوانده است و چه کارها کرده، می‌گفتند این یک نحو بقاء احساس در نظره اولی است. حال در همه اینها جای فکر و کار و مناقشه هست. البته مطالب روانشناسی در چنین چیزی دخالت قطعی دارد، کما اینکه حافظه هم دخالت دارد. در مباحثه من روی نقش حافظه خیلی تأکید کردم. حافظه نوع فیزیولوژیکی. پنج-شش نوع حافظه را عرض کردم. اقسام حافظه هم خیلی مطلب خوبی بود. پنج-شش جور حافظه متصور است. یکی از آنها همین حافظه‌ای است که ما داریم. مثلاً فرد دومی از گرسنگی که می‌آید، می‌بیند این هم همان گرسنگی است و غضب نیست. این یک جور از آن است. حافظه‌ای است که خداوند متعال در این دستگاه عظیم قرار داده است. روح سر جای خودش. همین بدنی که خدای متعال برای ما آفریده، فقط خودش می‌داند که چه کار کرده است. یکی از آنها همین دستگاه حافظه است. جمجمه و دماغ و این تشکیلات را چطور قرار داده که مطالب به نحوهای مختلف یاد او می‌مانند. دستگاه حافظه کوتاه‌مدت، درازمدت و چیزهایی که الآن وارد می‌شود تا آن را به حافظه انتقال بدهند. در همین بدن، این خودش یک جور حافظه است که بسیار نقش ایفاء می‌کند در آن چیزی که شما می‌فرمایید.

اما اینکه نقش هر کدام از آنها چه اندازه است و با حیثیات دیگر مخلوط نشود، چیزی است که فعلا فکر می‌برد، کار می‌برد و بر عهده شما باشد. شما که در سن جوانی هستید انشاءالله ادامه می‌دهید.

من از روایت ابن خالد چیزی در ذهنم نیست. اگر به ذهن شما هست، بفرمایید. ولو به این صورت باشد که بگویید این قسمتی که شما فرمودید را من قبول ندارم. اگر مطلبی ندارید به روایت سیزدهم بروم.

بازبینی #1
ایجاد شده 18 مه 2026 15:53:03 توسط ... .
به روزرسانی شده 18 مه 2026 15:53:34 توسط ... .